

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСЛЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи**

Зміни до робочої програми навчальної дисципліни

навчальної дисципліни «**Основи експертної оцінки**»

освітня програма/спеціалізація «Експертиза та митна справа»

спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

галузь знань 07 Управління та адміністрування

ступінь вищої освіти бакалавр

на 2021-2022 навчальний рік

Зміни до робочої програми обговорені та
схвалені на засіданні кафедри

Завідувач кафедри

«03» вересня 2021 р.

протокол № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Г. О. Бірта
(ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни.....	3
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання.....	3
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	4

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Основи експертної оцінки»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> «Митне регулювання», «Експертиза нехарчової продукції» <i>Постреквізити:</i> «Державний ринковий нагляд», «Декларування товарів», «Проектне навчання з курсу «Декларування товарів»	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни – обов'язкова		
Курс/семестр вивчення	4 курс / 7 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	3 кредити / 2 модулі	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр 90, 2 семестр -.		
- лекції: 16		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 20		
- самостійна робота: 54		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК		
Заочна форма навчання		
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр -, 2 семестр 90.		
- лекції: 1 семестр -, 2 семестр 4.		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 1 семестр -, 2 семестр 6.		
- самостійна робота: 1 семестр -, 2 семестр 80.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): 1 семестр -, 2 семестр ПМК		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР05. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p>ПР15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою</p>	<p>K06 (ЗК06). Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>K17 (СК05). Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>K23 (СК 11). Здатність визначати споживні властивості, кількісний та якісний склад, технічні характеристики продукції, які дозволяють однозначно ідентифікувати класифікаційну приналежність продукції.</p>

сучасних методів. ПР21. Знати правила проведення експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції і оформлювати її результати.	К25 (СК 13). Здатність проводити експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції вітчизняного та іноземного виробництва і оформлювати її результати.
---	---

Розділ 4 Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.2 – Тематичний план навчальної дисципліни «Основи експертної оцінки» для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Загальні питання оцінки					
Тема 1. Загальні теоретичні аспекти експертизи та оцінки майна 1. Вартість об'єктів оцінки. Види вартості. 2. Фактори, що впливають на ціну об'єктів. 3. Принципи оцінки.	2	-	-	Підготувати доповіді на теми: «Коротка історія становлення і розвитку міжнародної експертної діяльності»; «Становлення оціночної діяльності в Україні».	8
Тема 2. Нормативно-правове регулювання оцінки об'єктів у матеріальній формі 1. Законодавче регулювання діяльності з оцінки майна. 2. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні». 3. Національні стандарти оцінки.	-	-	-	Підготувати доповіді на теми: «Державна реєстрація майна та майнових прав»; «Документи, що регламентують використання (експлуатацію) об'єктів».	8

Тема 3. Професійна оціночна діяльність в Україні та вимоги до її здійснення. 1. Права оцінювачів. 2. Права суб'єктів оціночної діяльності. 3. Обов'язки оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності. 4. Відповідальність оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.	-	-	-	Сформувати перелік оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності у різних регіонах на основі Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.	8
Тема 4. Організаційно-процедурні питання оцінки майна. 1. Нормативно-правові акти з оцінки майна, що регулюють договірні відносини проведення оцінки. 2. Типи договору на проведення оцінки майна. 3. Обмеження, що накладають на учасників договору.	-	Організаційно-процедурні питання оцінки майна 1. Вивчення основних положень та вимог до договору на проведення оцінки. 2. Оформлення результатів оцінки майна. 3. Рецензування звіту про оцінку майна (акта оцінки майна).	2	Підготувати доповідь на тему «Умови залучення суб'єктів оціночної діяльності для оцінки майна органами державної влади, органами місцевого самоврядування»	8
Тема 5. Методичні підходи до оцінювання об'єктів власності. 1. Структура процесу оцінки. 2. Методичні підходи до оцінки майна. 3. Узгодження результатів, отриманих за допомогою різних підходів.	2	-	-	Підготувати доповіді на тему «Узгодження результатів отриманих за допомогою різних підходів».	8
Модуль 2. Оцінка об'єктів в матеріальній формі					
Тема 6. Товар як об'єкт оцінки. 1. Оцінка вартості товарів харчових продуктів. 2. Оцінка вартості нехарчової продукції. 3. Визначення вартості товарів, які мають накопичений знос.	-	-	-	Підготувати доповіді на теми: «Класифікація споживчих властивостей товарів»; «Особливості визначення вартості товарів та інших рухомих речей, ввезених на територію України».	8

<p>Тема 7. Товарно-матеріальні запаси як об'єкт оцінки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори, що формують вартість різних видів товарно-матеріальних запасів. 2. Підходи та методи, які використовуються під час оцінки різних видів товарно-матеріальних запасів. 3. Оцінка сировини, незавершеного виробництва продукції, готової продукції на складах підприємства, що знаходяться у виробника. 	-	-	-	<p>Підготувати доповідь на тему «Оцінка сировини, незавершеного виробництва продукції, готової продукції на складах підприємства, що знаходяться у виробника».</p>	8
<p>Тема 8. Витратний підхід оцінки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність категорій «майно», «нерухомість». 2. Загальна характеристика витратного підходу. 3. Методи розрахунку повної вартості відновлення та вартості заміщення. 4. Види зносу та методи їх оцінки. 5. Оцінка рухомого майна витратним підходом. 	-	<p>Витратний підхід оцінки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення основних положень Національних стандартів. 2. Ознайомлення зі збірником укрупнених показників вартості відтворення функціональних об'єктів-аналогів для оцінки малоповерхових будинків, будівель та споруд. 3. Розв'язання задач. 	2	<p>Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою витратного підходу».</p>	8
<p>Тема 9. Дохідний підхід оцінки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості застосування дохідного підходу. 2. Метод прямої капіталізації доходу. 3. Метод дисконтування грошових потоків. 	-	<p>Дохідний підхід оцінки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика принципів, на яких базується дохідний підхід, наведіть приклади найбільш ефективного використання та очікування. 2. Основні методи дохідного підходу. 3. Розв'язання задач. 	2	<p>Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою дохідного підходу».</p>	8

Тема 10. Порівняльний підхід оцінки. 1. Характеристика порівняльного підходу. 2. Коригування даних про об'єкти-аналоги. 3. Переваги та недоліки підходу.	-	-	-	Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою порівняльного підходу».	8
---	---	---	---	--	---

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

**Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Г. О. Бірта
(підпис)

Г. О. Бірта
(ініціали, прізвище)

«03» 09 _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «**Основи експертної оцінки**»

освітня програма/спеціалізація «**Експертиза та митна справа**»

спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

галузь знань 07 Управління та адміністрування

ступінь вищої освіти бакалавр

Полтава 2020

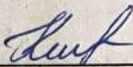
Укладач: Кириченко О. В., доцент кафедри ТБЕМС, к.т.н.

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи експертної оцінки» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Протокол від « 03 » 09 _____ 2020 року № 1 _____

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Експертиза та митна справа»

(підпис) О. В. Кириченко
(ініціали, прізвище)

« 03 » 09 _____ 2020 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни.....	4
Розділ 2. Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання.....	4
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	6
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів.....	14
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	15
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	15

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Основи експертної оцінки»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> «Митне регулювання», «Експертиза нехарчової продукції» <i>Постреквізити:</i> «Державний ринковий нагляд», «Декларування товарів», «Проектне навчання з курсу «Декларування товарів»	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни – обов'язкова		
Курс/семестр вивчення	4 курс / 7 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	3 кредити / 2 модулі	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр 90, 2 семестр -.		
- лекції: 16		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 20		
- самостійна робота: 54		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК		
Заочна форма навчання		
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр -, 2 семестр 150.		
- лекції: 1 семестр -, 2 семестр 10.		
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 1 семестр -, 2 семестр 6.		
- самостійна робота: 1 семестр -, 2 семестр 134.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): 1 семестр _, 2 семестр ПМК		

Розділ 2. Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни «Основи експертної оцінки» формування системи теоретичних і практичних знань з основ, організації і проведення експертного оцінювання майна, необхідних для успішної діяльності фахівців-експертів у сучасних умовах.

Завдання:

- знайомство з поняттями оцінки й оціночної діяльності;
- вивчення поняття вартості й ціни майна та майнових прав, загального поняття про бази оцінки, види вартості;
- з'ясування основних принципів оцінки;
- формування у студентів систему знань щодо аналізу основних методів оцінки майна, особливостей розрахунку певних видів вартості
- вивчення законодавчого регулювання професійної оціночної діяльності в Україні;

- оволодіння методами організації процесу оцінки, вивчення сутності етапів проведення незалежної оцінки майна, вимог до її проведення;
- набуття первинних навичок застосування підходів до оцінки вартості майна
- набуття вмінь щодо практики оцінки рухомих речей за допомогою різних підходів.

Таблиця 2 – Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач (загальні, спеціальні)	Програмні результати навчання
<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.</p> <p>СК03. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.</p> <p>СК05. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>СК 11. Здатність визначати споживні властивості, кількісний та якісний склад, технічні характеристики продукції, які дозволяють однозначно ідентифікувати класифікаційну приналежність продукції.</p> <p>СК 12. Здатність брати участь в розробці проектів стандартів, методичних та нормативних матеріалів, технічної документації і в практичній реалізації розроблених проектів та програм; здійснювати контроль за дотриманням встановлених вимог, діючих норм, правил і стандартів.</p> <p>СК 13. Здатність проводити експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції вітчизняного та іноземного виробництва і оформлювати її результати.</p>	<p>ПР21. Знати правила проведення експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції і оформлювати її результати.</p> <p>ПР22. Знати сучасні технічні засоби, інформаційно-комунікаційні технології, прикладне програмне забезпечення галузей митної справи.</p> <p>ПР23. Вміти розробляти проекти стандартів, методичних та нормативних матеріалів, технічної документації; здійснювати контроль за дотриманням встановлених вимог, діючих норм.</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні питання оцінки

Тема 1. Загальні теоретичні аспекти експертизи та оцінки майна

Поняття експертизи, оцінки й оціночної діяльності. Обов'язковість оцінки. Коротка історія становлення і розвитку міжнародної експертної діяльності. Становлення оціночної діяльності в Україні. Об'єкти оцінки. Зміст корисності як основного фактора створення і підтримки вартості. Здатність майна приносити дохід. Фактори корисності.

Поняття вартості й ціни майна та майнових прав. Загальне поняття про бази оцінки. Види вартості. Ринкова вартість. Бази оцінки, відмінні від ринкової вартості (неринкові види вартості). Особливості визначення і застосування різних видів вартості.

Основні принципи оцінки. Принципи й основні підходи стандартизації оцінки майна в Україні. Вартість у міжнародних стандартах оцінки і фінансової звітності.

Тема 2. Нормативно-правове регулювання оцінки об'єктів у матеріальній формі

Об'єкти цивільних прав. Речі. Майно. Право власності та інші речові права. Форми власності. Власність – як комплекс прав. Право власності громадянина та юридичної особи. Захист прав власності. Законодавче регулювання прав власності в Україні. Порядок передачі права власності. Суб'єкти господарювання. Поняття майна, майнових відносин. Майнові основи господарювання. Майно як об'єкт оцінки. Державна реєстрація майна та майнових прав. Документи, що регламентують використання (експлуатацію) об'єктів.

Міжнародні стандарти оціночної діяльності. Вітчизняні законодавчі акти регулювання оцінки вартості підприємства. Органи державної влади, які здійснюють державне регулювання оціночної діяльності.

Тема 3. Професійна оціночна діяльність в Україні та вимоги до її здійснення

Законодавче регулювання професійної оціночної діяльності в Україні. Форми професійної оціночної діяльності. Професійна етика оціночної діяльності. Підстави проведення оцінки майна. Професійна підготовка оцінювачів. Державний реєстр оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності. Саморегулювні організації оцінювачів. Суб'єкти оціночної діяльності. Кваліфікаційні вимоги до проведення оцінки майна. Права, обов'язки та відповідальність оцінювача. Державне регулювання оціночної діяльності в Україні.

Тема 4. Організаційно-процедурні питання оцінки майна

Організація процесу оцінки. Етапи проведення незалежної оцінки майна. Загальні вимоги до її проведення. Вимоги до джерел інформації, вихідних даних для оцінки майна. Оформлення результатів оцінки. Зміст, форма, порядок складання звітів про оцінку майна. Основні розділи звіту про оцінку, вимоги до його складання і порядок надання замовнику (у тому числі рецензування,

погодження, затвердження) звітів. Договір на проведення оцінки майна. Істотні умови договору на проведення оцінки майна. Умови залучення суб'єктів оціночної діяльності для оцінки майна органами державної влади, органами місцевого самоврядування. Рецензування звітів про оцінку.

Модуль 2. Оцінка об'єктів в матеріальній формі

Тема 5. Методичні підходи до оцінювання об'єктів власності

Підходи до оцінки вартості майна. Основні (класичні) методичні підходи, що використовуються при оцінці ринкової та інших видів вартості майна. Фактори, що впливають на вибір підходу та методу оцінки.

Доходний підхід до оцінки. Методи доходного підходу. Витратний підхід до оцінки. Методи витратного підходу. Види зносу, вплив фізичного, функціонального та економічного зносу на вартість. Порівняльний підхід до оцінки. Основні недоліки та переваги кожного з методичних підходів.

Узгодження результатів отриманих за допомогою різних підходів.

Тема 6. Товар як об'єкт оцінки

Класифікація товарів. Класифікація споживчих властивостей товарів. Кваліметрія. Функціональні властивості товарів і їх вплив на вартість товарів. Ергономічні властивості товарів і їх вплив на вартість товарів. Методи дослідження товарів, методи оцінки їх якості під час ідентифікації товарів. Оцінка товарів суб'єктів господарювання, що займаються реалізацією товарів. Особливості визначення вартості товарів та інших рухомих речей, ввезених на територію України.

Тема 7. Товарно-матеріальні запаси як об'єкт оцінки

Визначення та класифікація рухомих речей як товарно-матеріальних запасів. Фактори, що формують вартість різних видів товарно-матеріальних запасів. Особливості оцінки запасів в залежності від методів їх бухгалтерського обліку. Підходи та методи, які використовуються під час оцінки різних видів товарно-матеріальних запасів. Оцінка сировини, незавершеного виробництва продукції, готової продукції на складах підприємства, що знаходяться у виробника.

Тема 8. Витратний підхід оцінки

Загальні підходи до визначення вартості рухомих речей із застосуванням витратного підходу. Алгоритм та методологія визначення залишкової вартості заміщення (відтворення) рухомих речей. Особливості визначення вартості відтворення, вартості заміщення, усіх видів зносу рухомих речей. Практика оцінки рухомих речей за допомогою витратного підходу.

Тема 9. Дохідний підхід оцінки

Застосування дохідного підходу для оцінки рухомих речей. Передумови та сфера його застосування. Алгоритм та методологія визначення вартості рухомих речей методами дохідного підходу і особливості їх застосування (визначення чистого операційного доходу, ставки капіталізації та ставки дисконту для його капіталізації). Практика оцінки рухомих речей за допомогою дохідного підходу.

Тема 10. Порівняльний підхід оцінки

Порівняльний підхід для оцінки рухомих речей та особливості застосування його методів. Передумови та сфера застосування порівняльного підходу. Алгоритм та методологія визначення вартості рухомих речей методами порівняльного підходу і особливості їх застосування. Основні оціночні процедури, що застосовуються для корегування цін подібних об'єктів з метою приведення їх до вартості об'єкта оцінки. Практика оцінки рухомих речей за допомогою порівняльного підходу.

Розділ 4 Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 – Тематичний план навчальної дисципліни «Основи експертної оцінки» для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Загальні питання оцінки					
Тема 1. Загальні теоретичні аспекти експертизи та оцінки майна 1. Вартість об'єктів оцінки. Види вартості. 2. Фактори, що впливають на ціну об'єктів. 3. Принципи оцінки.	2	-	-	Підготувати доповіді на теми: «Коротка історія становлення і розвитку міжнародної експертної діяльності»; «Становлення оціночної діяльності в Україні».	9
Тема 2. Нормативно-правове регулювання оцінки об'єктів у матеріальній формі 1. Законодавче регулювання діяльності з оцінки майна. 2. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні». 3. Національні стандарти оцінки.	2	Нормативно-правове регулювання оцінки об'єктів у матеріальній формі 1. Поняття майна, майнових відносин. 2. Органи державної влади, які здійснюють державне регулювання оціночної діяльності.	2	Підготувати доповіді на теми: «Державна реєстрація майна та майнових прав»; «Документи, що регламентують використання (експлуатацію) об'єктів».	9

Тема 3. Професійна оціночна діяльність в Україні та вимоги до її здійснення. 1. Права оцінювачів. 2. Права суб'єктів оціночної діяльності. 3. Обов'язки оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності. 4. Відповідальність оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.	2	Професійна оціночна діяльність в Україні та вимоги до її здійснення 1. Загальні вимоги до змісту навчальних програм базової підготовки та підвищення кваліфікації оцінювачів. 2. Кваліфікаційне свідоцтво оцінювача. 3. Порядок видачі сертифіката суб'єкта оціночної діяльності.	2	Сформувати перелік оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності у різних регіонах на основі Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.	9
Тема 4. Організаційно-процедурні питання оцінки майна. 1. Нормативно-правові акти з оцінки майна, що регулюють договірні відносини проведення оцінки. 2. Типи договору на проведення оцінки майна. 3. Обмеження, що накладають на учасників договору.	2	Організаційно-процедурні питання оцінки майна 1. Вивчення основних положень та вимог до договору на проведення оцінки. 2. Оформлення результатів оцінки майна. 3. Рецензування звіту про оцінку майна (акта оцінки майна).	2	Підготувати доповідь на тему «Умови залучення суб'єктів оціночної діяльності для оцінки майна органами державної влади, органами місцевого самоврядування»	9
Тема 5. Методичні підходи до оцінювання об'єктів власності. 1. Структура процесу оцінки. 2. Методичні підходи до оцінки майна. 3. Узгодження результатів, отриманих за допомогою різних підходів.	2	Методичні підходи до оцінювання об'єктів власності 1. Вибір бази оцінки. 2. Застосування неринкових видів вартості. 3. Загальні вимоги до проведення незалежної оцінки майна.	2	Підготувати доповіді на тему «Узгодження результатів отриманих за допомогою різних підходів».	9
Модуль 2. Оцінка об'єктів в матеріальній формі					
Тема 6. Товар як об'єкт оцінки. 1. Оцінка вартості товарів харчових продуктів. 2. Оцінка вартості нехарчової продукції. 3. Визначення вартості товарів, які мають накопичений знос.	-	-	-	Підготувати доповіді на теми: «Класифікація споживчих властивостей товарів»; «Особливості визначення вартості товарів та інших рухомих речей, ввезених на територію України».	9

<p>Тема 7. Товарно-матеріальні запаси як об'єкт оцінки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори, що формують вартість різних видів товарно-матеріальних запасів. 2. Підходи та методи, які використовуються під час оцінки різних видів товарно-матеріальних запасів. 3. Оцінка сировини, незавершеного виробництва продукції, готової продукції на складах підприємства, що знаходяться у виробника. 	-	-	-	<p>Підготувати доповідь на тему «Оцінка сировини, незавершеного виробництва продукції, готової продукції на складах підприємства, що знаходяться у виробника».</p>	9
<p>Тема 8. Витратний підхід оцінки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність категорій «майно», «нерухомість». 2. Загальна характеристика витратного підходу. 3. Методи розрахунку повної вартості відновлення та вартості заміщення. 4. Види зносу та методи їх оцінки. 5. Оцінка рухомого майна витратним підходом. 	2	<p>Витратний підхід оцінки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення основних положень Національних стандартів. 2. Ознайомлення зі збірником укрупнених показників вартості відтворення функціональних об'єктів-аналогів для оцінки малоповерхових будинків, будівель та споруд. 3. Розв'язання задач. 	4	<p>Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою витратного підходу».</p>	9
<p>Тема 9. Дохідний підхід оцінки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості застосування дохідного підходу. 2. Метод прямої капіталізації доходу. 3. Метод дисконтування грошових потоків. 	2	<p>Дохідний підхід оцінки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика принципів, на яких базується дохідний підхід, наведіть приклади найбільш ефективного використання та очікування. 2. Основні методи дохідного підходу. 3. Розв'язання задач. 	4	<p>Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою дохідного підходу».</p>	9

Тема 10. Порівняльний підхід оцінки. 1. Характеристика порівняльного підходу. 2. Коригування даних про об'єкти-аналоги. 3. Переваги та недоліки підходу.	2	Порівняльний підхід оцінки 1. Характеристика методів і принципів порівняльного підходу. 2. Основні елементи порівняння. 3. Розв'язання задач.	4	Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою порівняльного підходу».	9
---	---	--	---	--	---

Таблиця 4.2 – Тематичний план навчальної дисципліни «Основи експертної оцінки» для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського, практичного або лабораторного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Загальні питання оцінки					
Тема 1. Загальні теоретичні аспекти експертизи та оцінки майна 1. Вартість об'єктів оцінки. Види вартості. 2. Фактори, що впливають на ціну об'єктів. 3. Принципи оцінки.	2	-	-	Підготувати доповіді на теми: «Коротка історія становлення і розвитку міжнародної експертної діяльності»; «Становлення оціночної діяльності в Україні».	9
Тема 2. Нормативно-правове регулювання оцінки об'єктів у матеріальній формі 1. Законодавче регулювання діяльності з оцінки майна. 2. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні». 3. Національні стандарти оцінки.	-	-	-	Підготувати доповіді на теми: «Державна реєстрація майна та майнових прав»; «Документи, що регламентують використання (експлуатацію) об'єктів».	9

Тема 3. Професійна оціночна діяльність в Україні та вимоги до її здійснення. 1. Права оцінювачів. 2. Права суб'єктів оціночної діяльності. 3. Обов'язки оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності. 4. Відповідальність оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.	-	-	-	Сформувати перелік оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності у різних регіонах на основі Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.	9
Тема 4. Організаційно-процедурні питання оцінки майна. 1. Нормативно-правові акти з оцінки майна, що регулюють договірні відносини проведення оцінки. 2. Типи договору на проведення оцінки майна. 3. Обмеження, що накладають на учасників договору.	-	Організаційно-процедурні питання оцінки майна 1. Вивчення основних положень та вимог до договору на проведення оцінки. 2. Оформлення результатів оцінки майна. 3. Рецензування звіту про оцінку майна (акта оцінки майна).	2	Підготувати доповідь на тему «Умови залучення суб'єктів оціночної діяльності для оцінки майна органами державної влади, органами місцевого самоврядування»	9
Тема 5. Методичні підходи до оцінювання об'єктів власності. 1. Структура процесу оцінки. 2. Методичні підходи до оцінки майна. 3. Узгодження результатів, отриманих за допомогою різних підходів.	2	-	-	Підготувати доповіді на тему «Узгодження результатів отриманих за допомогою різних підходів».	9
Модуль 2. Оцінка об'єктів в матеріальній формі					
Тема 6. Товар як об'єкт оцінки. 1. Оцінка вартості товарів харчових продуктів. 2. Оцінка вартості нехарчової продукції. 3. Визначення вартості товарів, які мають накопичений знос.	-	-	-	Підготувати доповіді на теми: «Класифікація споживчих властивостей товарів»; «Особливості визначення вартості товарів та інших рухомих речей, ввезених на територію України».	9

<p>Тема 7. Товарно-матеріальні запаси як об'єкт оцінки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори, що формують вартість різних видів товарно-матеріальних запасів. 2. Підходи та методи, які використовуються під час оцінки різних видів товарно-матеріальних запасів. 3. Оцінка сировини, незавершеного виробництва продукції, готової продукції на складах підприємства, що знаходяться у виробника. 	-	-	-	<p>Підготувати доповідь на тему «Оцінка сировини, незавершеного виробництва продукції, готової продукції на складах підприємства, що знаходяться у виробника».</p>	9
<p>Тема 8. Витратний підхід оцінки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність категорій «майно», «нерухомість». 2. Загальна характеристика витратного підходу. 3. Методи розрахунку повної вартості відновлення та вартості заміщення. 4. Види зносу та методи їх оцінки. 5. Оцінка рухомого майна витратним підходом. 	2	<p>Витратний підхід оцінки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення основних положень Національних стандартів. 2. Ознайомлення зі збірником укрупнених показників вартості відтворення функціональних об'єктів-аналогів для оцінки малоповерхових будинків, будівель та споруд. 3. Розв'язання задач. 	2	<p>Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою витратного підходу».</p>	9
<p>Тема 9. Дохідний підхід оцінки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості застосування дохідного підходу. 2. Метод прямої капіталізації доходу. 3. Метод дисконтування грошових потоків. 	2	<p>Дохідний підхід оцінки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика принципів, на яких базується дохідний підхід, наведіть приклади найбільш ефективного використання та очікування. 2. Основні методи дохідного підходу. 3. Розв'язання задач. 	2	<p>Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою дохідного підходу».</p>	9

Тема 10. Порівняльний підхід оцінки. 1. Характеристика порівняльного підходу. 2. Коригування даних про об'єкти-аналоги. 3. Переваги та недоліки підходу.	2	-	-	Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою порівняльного підходу».	9
---	---	---	---	--	---

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (4,5 балів); бліцопитування (4 бали); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (8 балів)	45,5
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (4,5 балів); бліцопитування (6 балів); обговорення матеріалу занять (9 балів); виконання навчальних завдань (12 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (8 балів)	54,5
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Калінеску Т. В., Романовська Ю. А., Кирилов О. Д. Оцінювання майна. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 312 с.
2. Про затвердження Національного стандарту №1 «Загальні стандарти і засади оцінки майна та майнових прав»: Постанова КМУ від 10.09.2003 №1440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF#Text>.
3. Про затвердження Методики оцінки майна: Постанова КМУ від 10.12.2003 №1891. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1891-2003-%D0%BF#Text>.
4. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 № 2658-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>.
5. Экспертная оценка товаров (движимого имущества) [Текст] : учеб. пособие / В. В. Архипов, О. А. Желавская. Киев : Центр учебной литературы, 2016. 280 с.
6. Дистанційний курс «Основи експертної оцінки». URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2129>.

Додаткові

1. Науково-практичний коментар Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» [Текст] : практ. посібник. Київ : Центр учб. л-ри, 2017. 350 с.
2. Стельмащук А.М., Гладич Б.Б., Вандяк Н.П. Експертно-економічна оцінка майна, землі і бізнесу підприємства. навчальний посібник. Тернопіль, ТАНГ, 2003. 165 с.
3. Нечипоренко М. О. Укладення договору на проведення оцінки майна. *Юридичний вісник*, 2013. № 4 (29). С. 110-114.
4. Єфремова Л. В., Єфремов С. Л. Проблеми вдосконалення методики та організації проведення оцінки майна. *БІЗНЕСІНФОРМ*, 2013. № 1. С. 249-251.
5. Фонд державного майна України. Сайт. <http://www.spfu.gov.ua/>.
6. The European Group of Valuers Associations. Сайт. <https://www.tegova.org/>.
7. International Valuation Standards Council. Сайт. <https://www.ivsc.org/>.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Пакет програмних продуктів Microsoft Office.